

Provtagningsanvisning Takrolimus, B- Instruktion - Hälsa- och sjukvård Region Gävleborg

Titel: Provtagningsanvisning Takrolimus, B-	Dokumentkategori: Instruktion	Omfattning: Hälsa- och sjukvård Region Gävleborg
Dokumentägare: Bitr. vårdenhetschef KKTM Gävle	Dokumentansvarig: Kvalitetssamordnare KKL	Beslutsinstans: Bitr. vårdenhetschef KKTM Gävle
Diarienummer: Ej tillämpligt		Datum för översyn: Se giltigt t.o.m.

B - Takrolimus

Remiss	<p>Beställning via Cosmic eller LabPortalen. Sökväg Cosmic: Kemi → Läkemedel, droger. Alt. hittas via sökfunktionen.</p> <p>Reservrutin: Pappersremiss (Remiss 1, Laboratoriemedicin Region Gävleborg). Skriv för hand under Övriga analyser alternativt använd konsultremiss.</p>
Provtagning	<p>4 mL EDTA-rör, lila propp. Provrör bör fyllas helt.</p> <p>Tid för senast dos skall anges på remissen.</p> <p>Prov skall ej tas från infart där tacrolimus injicerats.</p> <p>Kan tas kapillärt. 2 mikrotainerör (minsta provvolym 400 µL helblod) EDTA, lila propp krävs för analys.</p>
Förvaring/transport	<p>OBS! Centrifugeras ej!</p> <p>Hållbarhet: 5 dygn i rumstemp 7 dygn i kyl</p> <p>Vid längre tids förvaring fryses provet i -20°C. Frysta prover skickas fryst.</p> <p>För intern hantering vid lokal provinlämning vid behov av provskick till Uppsala under helgdag, se metodbeskrivning.</p>
Analyserande laboratorium	<p>Enheten för Klinisk kemi och transfusionsmedicin i Gävle.</p> <p>Vid behov av akut analys under helgdag kan prov skickas till Klinisk kemi och Farmakologi i Uppsala för analys, vänligen kontakta lokalt laboratorium.</p>
Referensintervall	<p>Terapeutiskt riktområde fastställs utifrån diagnos.</p>
Svarstid	<p>Dagligen helgfri måndag–fredag Prov inkomna till analyserande lab före kl. 12.00 analyseras och besvaras normalt samma dag.</p> <p>Vid akut analys under helgdag som skickats till Uppsala för analys, vänligen kontakta lokalt laboratorium för mer information om förväntad svarstid.</p>

Ackrediterad	Ja
Efterbeställning	Kan inte efterbeställas
Patientinformation	Prov tas före intag av ny medicindos.
Biobanksprov	Nej
Kommentarer/övrig upplysning	Läkemedelsnamn: Advagraf; Prograf; Adport; Tacni; Envarsus; Modigraf Patienter som behandlas med biotin i höga doser (> 5 mg/dag) bör inte provtas tidigare än 8 timmar efter senaste biotindos.
Medicinsk bakgrund/indikation	Takrolimus är ett potent immunsuppressivt läkemedel som används för att förebygga avstötning efter organtransplantation, främst vid njur-, lever-, hjärt- och lungtransplantation. Takrolimus har ett snävt terapeutiskt fönster och uppvisar betydande inter- och intraindividuell variation i farmakokinetik, vilket motiverar terapeutisk läkemedelsmonitorering. Läkemedlet metaboliseras huvudsakligen via CYP3A4 och CYP3A5 samt transporteras av P-glykoprotein, vilket medför hög risk för läkemedelsinteraktioner. Takrolimus tillhör gruppen calcineurinhämmare och utövar sin immunsuppressiva effekt genom bindning till FK506-bindande protein (FKBP) med efterföljande hämning av T-cellsaktivering. Koncentrationsbestämning i helblod används som stöd för dosanpassning och klinisk uppföljning. För mer information, se FASS (www.fass.se)

Kommunikation och implementering

Dokumentet finns publicerat på samlad sida för provtagningsanvisningar på Samverkanswebben ([Provtagningsanvisningar - Region Gävleborg](#)).

Vid innehållsmässiga ändringar utses också kvalitetssamordnare inom hälso- och sjukvården som extra uppföljare för dokumentet och ansvarar för att uppdateringarna kommuniceras inom berörda verksamhetsområden.

Medverkande och granskare

Dokumentet är framtaget i samarbete med och granskat av metodansvarig och medicinskt ansvarig för metoden.

Aktuell revision av dokumentet har granskats av metodansvarig och medicinskt ansvarig för metoden.

Senaste revideringar

Datum	Revisionsnr	Ändring
2026-04-29	1	Nytt dokument, ny metod införs 2026-05-13
2026-05-15	2	Uppdaterat under punkt Svarstid; förtydligat att prov ha nått <i>analyserande</i> lab före angiven tid för svar samma dag samt lagt till info om skick till Uppsala vid akuta prover under helgdag.
2026-05-22	3	Lagt in hänvisning till metodbeskrivning för intern hantering vid lab av akuta prover under helg under punkt <i>Provhantering och transport</i> . Förtydligat att analys av akuta prover kan ske i Uppsala under helg under punkt <i>Analyserande laboratorium</i> . Hänvisat till lokalt laboratorium för info om svarstid när prov skickats till Uppsala för analys under punkt <i>Svarstid</i> . Tagit bort "hällas av" gällande frysta prover under <i>Provhantering</i> .